

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری
ریاست عمومی پلان و هماهنگی برنامه ها
ریاست نظارت و ارزیابی

گزارش انجام ارزیابی مستقل برای تقویت آمار ازوضیعت و آسیب
پذیری های فساداداری

برج قوس سال 1398

گزارش انجام ارزیابی مستقل برای تقویت آمار ازوضیعت و آسیب پذیری های فساد اداری

مقدمه :

نظر به ضرورت شدید انجام ارزیابی مستقل برای تقویت اساس امار ازوضیعت و آسیب پذیری فساد اداری از طرف سکرتیت ویژه مبارزه علیه فساد اداری ریاست جمهوری به این وزارت وظیفه سپرده شده است تا درمورد موضوع فوق تحقیق و نقاط فساد را راتشخیص وشناسایی نموده راه حل ان جستجو گردد که رهبری وزارت زراعت، ایاری و مالداری مصمم گردید تا ریاست ناظرت وارزیابی در رابطه به موضوع فوق الذکر تحقیق نموده گزارش ارائه نمایند.

به اساس مکتوب نمبر 893 مورخ 1398/8/23 مقام عالی وزارت مایان هریک محمدشعیب (سلیمانی) حفیظ الله (سلطانی) و اعجاز احمد (سمسور) کارمندان این ریاست موظف گردیدم تا چگونگی موضوع فوق الذکر را بررسی و تحت ارزیابی قرار دهیم.

البته قبل ذکر است که پلان انجام ارزیابی مستقل برای تقویت اساس آمار ازوضیعت و آسیب پذیری های فساد اداری به اساس حکم شماره 1397/5/27 مورخ 1392 مقام عالی وزارت که نماینده گان از ریاست های ناظرت وارزیابی، تفتش داخلی و ریاست عمومی پلان و هماهنگی برنامه ها موظف گردیده بودند ترتیب گردیده است.

موضوع: چگونگی ارزیابی و تطبیق (4) مورد شاخص های پلان شده.

1- علت بروز فساد در ادارات و موسسات را چگونه ارزیابی مینماید؟

2- به نظر شما چگونه میتوان از بروز فساد جلوگیری کرد؟

3- آیاشما منحیث مسول اداره به منظور جلوگیری از افزایش فساد چه فعالیت های رانجام داده اید؟

4- آیاشما منحیث مسول اداره به منظور جلوگیری از افزایش و کاهش فساد اداری چه پلان های راروی دست دارید؟

پس منظر:

اگر چنین بنگاریم که فساد اداری، ریشه در سوابق تاریخی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور ما داشته، یک واقعیت کتمان ناپذیر می باشد. مضاف برآن، اقسام و انواع جدید فساد نیز از داخل و خارج در کشور بوجود آمده اند که فجایع بس بزرگی را بر پیکر مردم جنگ دیده افغانستان ویرانه تحمل نموده اند. هرچند که فساد در محتوا خویش یکی است؛ ولی با اشکال و انواع مختلف عرض اندام نموده است:

در حقیقت فساد اداری اشکال متنوع دیگری نیز میباشد مانند: خویش خوری، رابطه سالاری، واسطه ناحق، اعمال نفوذ جهت کسب منابع شخصی، استفاده غیر مجاز از عواید دولت، عدم پرداخت مالیات، سرقت دارایی عامه، تقلب، اختلاس، زرع، تولید و قاچاق مواد مخدر، سرقت اسناد، انتلاف اوراق و اسناد رسمی، سواستفاده از صلاحیت، استفاده از امکانات دولت در اوقات رسمی در امور شخصی، امتناع از وظیفه بدون عذر قانونی، کتمان حقیقت، جعل، تزویر، اخذ هر نوع تحفه، تعلل بی مورد در اجرآت وظیفه محوله، تطمیع غیر قانونی، تهدید، دخیل ساختن ملاحظات قومی، مذهبی، لسانی، گروهی، حزبی، منطقوی، جنسی، شخصی در انتخاب و استخدام اشخاص بدون اهلیت .... ولی فساد اداری از منظر نخبگان امور متفاوت می باشد. منجمله از نگاه «هیدن همیر» فساد اداری به صورت ذیل تقسیم بندی گردیده است:

- فساد اداری سیاه: فعالیت های که از نظر توده ها و نخبگان سیاسی منفور است و همه میخواهند عامل آن تبیه شود.
- فساد اداری خاکستری: کاری که از نظر اکثر نخبگان منفور است اما توده های مردم در مورد آن بی تفاوت اند ..

- فساد اداری سفید: عملی که اکثر اعضای جامعه آن را آنقدر اهمیت نمیدهد و یا مضر نمیدانند که خواستار تتبیه عامل آن باشند اما ظاهراً مخالف قانون است.
- وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مصمم گردید برنامه انجام ارزیابی مستقل برای تقویت اساس آماراً وضعیت و آسیب پذیرهای فساد اداری راه اندازی نمود تا نقاط اساسی و مهم که باعث بروز فساد میگردد شناسایی نماید. و در پلان های اینده بمنظور کاهش و محو کامل ان اقدامات لازم را روی دست گیرد.

مراجع که تحت ارزیابی قرار گرفته:

- تعداد(22) ریاست های سکتوری.
- تعداد(10) پروژه های انکشافی.

روش ارزیابی: جهت حصول اطمینان معلوماتی بوده که ذریعه (32) استعلام از مسویین مربوطه معلومات جمع آوری شده است.

چگونگی نتایج، فرآیند پروسه ارزیابی تحقق یافته به تفکیک ریاست ها و پروژه های انکشافی.

به تعداد (2) ریاست که در برگیرنده ریاست محترم مالی و حسابی و ریاست محترم تدارکات میباشد مطابق 4 مورد شاخص های پلان تطبیقی ترتیب و به مرحله اجرا قرارداده اند طوریکه ریاست مالی و حسابی خطرات ذاتی و احتمالی را تشخیص و شناسایی نموده و چنین تحریر داشته.

- ساده سازی پروسه های مالی و ازبین بردن تعداد فورمه ها، امضاء ها و قدم ها در پروسه حواله ها به هدف تسريع پرداخت ها و جلوگیری از فساد.
- معرفی دوتن از کارمندان به سارنوالی.
- تشکیل یک کمیته تصفیه باقیات در همکاری با اداره عالی تفتش.
- تغییر و تبدیل یک تعداد کارمندان مانند مدیران حوالجات بعد از یک مدت جهت جلوگیری از ترویج فساد و ایجاد زمینه اموختن کاربه کارمندان دیگر.
- الکترونیکی سازی ثبت تخصیصات و حوالجات عادی و انکشافی در سیستم AFMIS وزارت محترم مالیه از طریق ایجاد یوزر برای کارمندان بخش های مربوطه ریاست مالی و حسابی و کارمندان بخش مالی پروژه های غیر اختیاری وزارت جهت جلوگیری از بروز فساد.

هکذا ریاست تدارکات.

- مطابق پالیسی و فارمات پلان مبارزه علیه فساد اداری سکرتریت ویژه ریاست جمهوری افغانستان پلان مبارزه علیه فساد اداری در این ریاست ترتیب گردیده و ربuar گزارش تطبیق پلان مذکور را به ریاست محترم تفتیش داخلی این اداره ارایه میگردد.
- ریاست تدارکات به همکاری تیم MIS وزارت یک سیستم(PMIS) تدارکاتی را ایجاد نموده است که همه روزه پروژه های ریاست های محترم به ریاست موافق نماید در مدیریت پلان این ریاست

ثبت میگردد بعازملاحظه ریاست به آمریت مربوطه راجع میگردد که سیستم متذکره ازبروزفساد در تمام مراحل تدارکاتی جلوگیری بعمل میاورد.

• اداره محترم تدارکات ملی نیز سیستم منظم ازپیشرفت قرارداد ها را به تمام ادارات تدارکاتی ترتیب نموده است که سیستم متذکره نیز ازبروزفساد جلوگیری مینماید.

ریاست های که پلان تطبیقی مبارزه علیه فساد اداری ترتیب نداده و صرف به منظور جلوگیری از فساد برنامه های را روی دست دارند که قرار نیل اند.

ریاست علجرها:- تاکنون نشانه های ازبروزفساد اداری در این اداره دیده نشده و برای جلوگیری از فساد تدابیر ذیل اتخاذ گردیده. تهیه میکانیزم و پلان ناظارت از فعالیت ها، تهیه میتوود ها و پرسیجر های واضح کاری برای فعالیت ها و پلان های شان، موجودیت قانون علجرها، موجودیت طرز العمل بهره برداری نباتات، تهیه قانون تنظیم نباتات و برای پلان های ایند شان موارد ذیل را در نظردارند. تهیه طرز العمل استفاده از علجرها، تهیه طرز العمل ایجاد انجمن های علجر و نباتات طبی و کارروی میکانیزم بهتر حل منازعات روی استفاده از منابع علجرها.

ریاست میکانیزه زراعتی:- کدام نشانه ازبروزفساد اداری دیده نشده منحیث مسول اداره تلاش شده تا یک سیستم منظم پاسخگوی ایجاد گردد فعالیت های ماشین الات به اساس سیستم ساعت گرد اعیارگرددیده و پول که از فعالیت های ماشین الات بدست میاید اصولاً به حساب واردات وزارت زراعت تحويل بانک میگردد پلانهای که در ایند مدنظر است دیجتالی ساختن سیستم اجرات و ترتیب دیتابیس گزارشات از اجرات کاری و فعالیت های انجام شده کارمندان میباشد.

ریاست اداری:- درنتیجه ارزیابی اسناد تیل به مقدار (186000) لیترکه نشانه های از فساد بود تشخیص گردیده موضوع را ریاست تفتش داخلی تحت بررسی قرارداده که قضیه ان به سارنوالی محول گردیده جهت جلوگیری از فساد اداری برای وسایط نقلیه با استفاده از تکنالوژی عصری (GPS) نصب گردیده که این موضوع باعث کاهش مصارف چشم گیر گردیده ایجاد دیتابیس به منظور محسوبی دونوع تیل دیزل و پترول اعمار گدام های عصری به مرکز وزارت مجهز با کمره های مداربسته امنیتی و شلف های معیاری قابل تذکر است که سیستم های فوق الذکر را ریاست اداری در نظر دارد که انکشاف بدده تواحد های دومی ریاست های زراعت ولایات را نیز تحت پوشش قرار بدهد تا ازبروزفساد جلوگیری بعمل اید.

1- پروژه CBARD:- در برخی از موارد غفلت وظیفوی توسط تعداد محدود از کارمندان صورت گرفته بود که قبلاً به رهبری وزارت گزارش داده شده و در موارد ان اجرات صورت گرفته است. در بخش ناظرات و ارزیابی میکانیزم های ایجاد گردیده که خطرات ناشی از فساد را به حداقل ان رسانیده است. برای بهبود سیستم ناظراتی اقدامات لازم روی دست گرفته شده است که شامل موارد ذیل میباشد.

• گرفتن GPS از نقاط تطبیق پروژه ها الزامی گردیده است.

• جهت ناظرات بهتر و به موقع پروژه ها کارمندان بیشتری در ساختار جدید اداره شامل گردیده است

• جهت تصدیق کیفیت پروژه های تطبیق شده مسولین تکنیکی و نظارتی ریاست های زراعت، آبیاری و مالداری و لایات شامل هیئت تصدیق پیشرفت کارپروژه ها گردیده است

به تعداد(18) ریاست و (7) پروژه در راستایی شاخص های پلان ارزیابی خودی باوصف ان که قبلاً به آدرس شان ارزیابی و تطبیق (4) مورد شاخص های پلان شد ه تحریریافته ولی تاکنون موفق به ترتیب پلان نگردیده اند که قرارذیل اند.

1- ریاست عمومی منابع طبیعی 2- ریاست جنگلات 3- ریاست علچر ها 4- ریاست ساحات حفاظت شده 5- ریاست بدیل معشیت 6- ریاست غله جات 7- ریاست باغداری 8- ریاست تحقیقات 9- ریاست مالداری 10- ریاست و ترنری 11- ریاست حفاظه نباتات 12- ریاست میکانیزه زراعتی 13- ریاست کوپراتیف ها 14- ریاست تصدیق دهی تخم های بذری 15- ریاست زیربنایی زراعتی 16- ریاست اقتصاد خانواده 17- ریاست اداری 18- ریاست آبیاری .

د ربخش پروژه ها:

1- پروژه کمربند سبز 2- پروژه AMIP 3- پروژه NHLP 4- پروژه پنج آمو 5- پروژه NVDA 6- پروژه CBRAD 7- پروژه CCAP

ریاست ها و پروژه های فوق الذکر از موجودیت بروز فساد و عدم موجودیت نشانه های فساد اداری در ریاست ها و پروژه هایشان به هیات اطمینان داده اند..

ریاست ها و پروژه هایکه به ترتیب پلان مطلوبه هیئت همکار نکرده اند عبارت انداز.

1- ریاست عمومی ترویج 2 - ریاست عمومی مالداری و صحت حیوانی و (3) پروژه که شامل 1- پروژه CLAP 2- پروژه SANPP 3- پروژه تنظیم آب در مزرعه اصلاً به پرسش های هیات به موقع لازم پاسخ نداده اند.

نتیجه گیری:

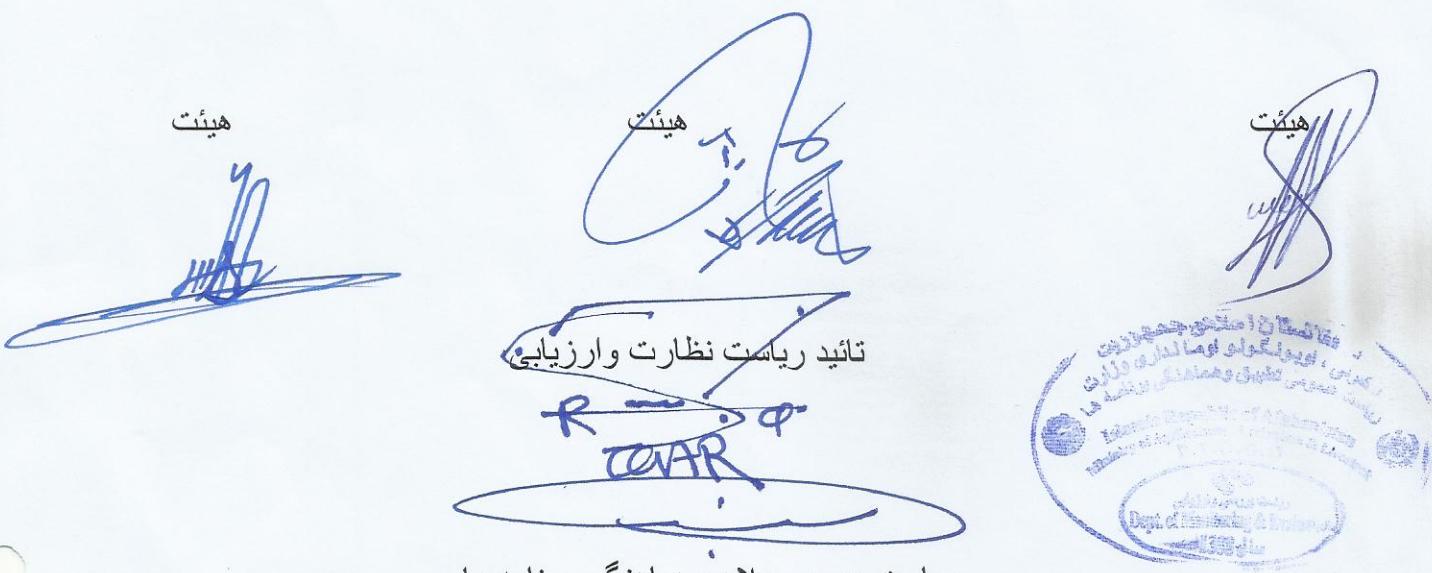
از آن جائیکه هدف عمد و اساسی بیشتر تمرکز به انجام ارزیابی مستقل بوده تا ادارات دولت ج.ا.ا امار و ارقام از چگونگی وضعیت اسیب پذیری فساد اداری حاصل شود که خوشبختانه وزارت زراعت و مقام وزارت در این راستا گام های عملی را اتخاذ نموده است، مبرهن است که خطرات ذاتی

واحتمالی در نفس فعالیت وجود داشته ولی ریاست و پروره هایکه قادر به ترتیب پلان نشده ممکن یکی از دلایل ان بیشتر از عدم آگاهی و تخصص لازم در تثیت و شناسایی معیار های خطرات ذاتی و احتمالی و تعین درجات در سطوح های خطرات بالا پائین وغیره بوده برای دستیابی به نتایج مطلوب یعنی تطبیق پلان اتخاذ شده مبارزه علیه فساد اداری ناپل آیم ایجاب می کند که سینمینار آموزشی در زمانه تشخیص خطرات ذاتی و احتمالی توسط آن مراجع که در این عرصه فعالیت دارند برگزار شود بهتر خواهد بود.

قرار شرح فوق گزارش ارزیابی هذا ترتیب وجهت اطمینان به مقام محترم وزارت تقدیم است البته طوریکه هدایت فرمائید موجب تحمل است.

با احترام

ریاست عمومی پلان و هماهنگی برنامه ها

مالحظه شدم مقام عالی وزارت

نوت:

- ریاست و پروره که در حد ذات دارای پلان شخص هزارفرم ب زود زین فرصت در حضئی با ریاستهای تیکش ذهنی و نفارت ارزیابی ترتیب میان دلیل های زخورت، حالی تریخ نموده طبقی رفاه را در ماهش فارغ تکمیل میگردند
- ریاستهای مرتفعه کارهای اصلی بیکش موضوع جواب نماده هم عاجلاً در حدود چهارمی دو هفته که ز جهود استفاده کمی صفت ببردارند.
- طبق تظریهای سینمای آخوندی تکمیلی نفارت داری ارزیابی - حمله ریشه اخلالات و ارباب طلاق را آغاز ماره و زد تام ریاستهای و پروره کاره عوت بعد آنید تا در سینمای تندی و شرکت داری خلایی که آن در ترتیب پلان بسته قدر کافی قدر از دریای استفاده اغلى بگردند.